

NATURA 2000

NATURA 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Glavni cilj mreže NATURA 2000 je ohraniti bogastvo živalskih in rastlinskih vrst za prihodnje rodove. Na varstvenih območjih želijo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter življenjska okolja, ki so v Evropi redki ali pa so ogroženi.

Podlaga za proglasitev sta evropski direktivi: Direktiva o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst in Direktiva o ohranjanju prostoživečih ptic. Obe podpirata načela trajnostnega razvoja, ki skuša zadovoljiti potrebe sedanjih rodov, hkrati pa ne škoduje potrebam prihodnjih.

Na varstvenih območjih NATURA 2000 ni izključena človeška dejavnost. Vendar te dejavnosti ne smejo ogrozati narave. Kadar je to mogoče naj podpirajo njeno ohranjanje. Pri NATURI 2000 gre za povezavo ljudi in narave in ne za naravo brez ljudi.

SLOVENIJA JE BOGATA

Slovenija je ob pridružitvi Evropski uniji določila seznam naravnih območij, ki ustrezajo merilom obeh direktiv. Po merilih Evropske unije je pri nas zavarovano okoli 35,5 % ozemlja Slovenije. Od tega je okoli 20% površin v kmetijski rabi in okoli 70% površin gozdov. Velika površina območij NATURA 2000 je priznanje Sloveniji za ohranjenost narave. Obenem pa je tudi zaveza za tiste, ki v prostoru gospodarijo, da bodo dobro stanje ohranili za potomce.

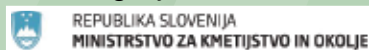
VLOGA KMETIJSTVA

Kulturna krajina Slovenije je rezultat stoletne kmetijske rabe, ki je potekala v skladu z naravnimi zakonitostmi s spoštovanjem okolja. Zaradi tradicionalne rabe so se razvila različna evropska pomembna življenjska okolja, kot so suhi in močvirni ekstenzivni travniki ali visokostebelni travniški sadovnjaki.

Odgovorna kmetijska raba je pogoj za ohranitev habitatov mnogih pomembnih živalskih in rastlinskih vrst in ohranitev visoke biotske raznovrstnosti. Tako kot gradnje, promet in prekomerni lov lahko nerazumna intenzifikacija kmetijske pridelave ogrozi obstoj življenjskih prostorov in s tem zmanjša vrstno raznolikost rastlin in živali v kulturni krajini.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Pripravil: dr. Janko Rode
Fotografije: Arhiv KGZS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETOVANJE IN NATURA 2000

Celovška 135, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600, faks: 01/51 36 650
kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

SLOVENIJA PODPIRA KMETA PRI OHRANJANJU OKOLJA

V okviru Programa za razvoj podeželja (PRP) je v 2. osi predvidena podpora za izvajanje naravi prijaznih praks kmetovanja.

Obdelanost in preprečevanje zaraščanja podpira jo izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi (OMD), ki je nadomestilo za slabše pogoje kmetovanja.

Okoljsko funkcijo kmetovanja podpirajo Kmetijska okoljska plačila (KOP). Prva skupina podukrepov podpira zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje. Druga skupina je namenjena za ohranjanje naravnih danosti, vrstne raznolikosti, rodovitnosti in tradicionalne krajine. Tretja skupina pa je namenjena varovanju zavarovanih območij. V tej skupini so štiri podukrepi namenjeni podpori kmetovanju na področjih NATURA 2000.

PODUKREPI ZA OHRANITEV RASTLINSKIH IN ŽIVALSKIH VRST TER ŽIVLJENJSKIH OKOLIJ

- Ohranjanje posebnih traviščnih habitatov (HAB)
- Ohranjanje traviščnih habitatov metuljev (MET)
- Ohranjanje steljnikov (STE)
- Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih NATURA 2000 (VTR)

Ukrepe je mogoče izvajati le, če se površine nahajajo na ekološko pomembnih območjih kamor spada tudi NATURA 2000. Seznam območij je dostopen na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje (<http://rkg.gov.si/GERK>). Na javno dostopni aplikaciji »Spletni pregledovalnik GERK/RABA«.

KAJ ČE IMAMO NATURO 2000 PRED DOMAČIM PRAGOM?

Seznajte se z obsegom področij NATURA 2000 na vaši kmetiji. Karta območij NATURA 2000 je dosegljiva na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje (<http://rkg.gov.si/GERK>). Sami ali s pomočjo svetovalca preverite kje so meje območja in koliko vaših površin je zajetih.

Seznajte se z razlogi in zahtevami varovanja va-

ših površin v NATURI 2000. Podatki so dosegljivi na spletnih straneh MKO, ARSKTRP ali v tiskani obliki v brošuri Kmetijstvo na območjih NATURA 2000, ki jo dobite pri svetovalcu.

S svetovalcem ugotovite, če ste upravičeni za izvajanje katerega od štirih podukrepov KOP, ki so vezani na področja pod NATURO 2000.

Seznajte se z zahtevami možnih podukrepov in se dogovorite za vpis v zbirno vlogo.

Odločitev za ukrepe je prostovoljna in če niste popolnoma prepričani, si dajte stvari razložiti tudi pri sodelavcih Zavoda RS za varovane narave.

Priporočeno je, da ste vključeni tudi v druge podukrepe KOP, ki pripomorejo k varovanju okolja. Tako kot za ostala plačila za predstavljene podukrepe velja, da morate kot upravičenec izpolnjevati tudi zahteve navzkrižne skladnosti.

Svetovalci koordinatorji za ekološko kmetovanje:

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

dr. Janko Rode, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01 513 66 62, janko.rode@kgzs.si

KGZS Zavod Celje

Mitja Zupančič, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje, tel.: 03 425 55 13, mitja.zupancic@ce.kgzs.si

KGZS Zavod Kranj

Marija Kalan, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj, tel.: 04 280 46 32, marija.kalan@kr.kgzs.si

KGZS Zavod Ljubljana

Janez Ocepek, Vegova 7, 1251 Moravče, tel.: 01 723 12 36, janez.ocepek@lj.kgzs.si

KGZS Zavod Maribor

Martina Ploj, Vinarska 14, 2000 Maribor, tel.: 02 228 49 30, martina.ploj@guest.arnes.si

KGZS Zavod Murska Sobota

Zita Flisar-Novak, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, tel.: 02 539 14 20, zita.flisar-novak@gov.si

KGZS Zavod Nova Gorica

Bogdan ČRV, Rutarjeva 35, 5220 Tolmin, tel.: 05 388 28 13, bogdan.crv@gmail.com

KGZS Zavod Novo Mesto

Mateja Strgulec, Šmihelska 14, 8000 Movo mesto, tel.: 07 373 05 76, mateja.strgulec@gov.si

KGZS Zavod Ptuj

Darja Artenjak, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj, tel.: 02 749 36 14, darja.artenjak@kgzs-ptuj.si

Informacije najdete tudi na Zavodu RS za varovanje narave in njegovih območnih enotah:

Zavod RS za varovanje narave
Dunajska 22, 1000 Ljubljana
tel.: 01 230 95 00, zrsvn.oe@zrsvn.si, www.zrsvn.si